

Zpráva ze zahraniční služební cesty

Datum: 15.10. až 19.10. 2014

Místo: Užhorod - Ukrajina

Projekt: Paměť a dějiny totalitních režimů

Účel: **aktivní účast na konferenci, studium v archivech, rozhovor s pamětníkem, získání kopi archivních materiálů, dohoda o dalším výzkumu**

Účastník cesty: **Jan Dvořák**

Služební cestu jsem zahájil ve středu 15. 10. 2014 v deset hodin večer jízdou vlakem z Prahy do Michalovců. Vzhledem k tomu, že autobusový přípoj do Užhorodu jezdí až 5 hodin po příjezdu vlaku, zvolil jsem osvědčenou cestu vozem taxislužby na hranici. Zde jsem se 2 hodiny snažil stopovat (hranice se nedá překročit pěšky, taxi nejedí přes hranici z důvodů několikahodinové zácpy ve směru zpět na Slovensko). Prakticky nebyl žádný provoz, ale nakonec se mi s pomocí místního řidiče podařilo překročit hranice a dostat se do Užhorodu.

Ve čtvrtek 16. 10. ihned po příjezdu jsem se setkal s Alexandrem Oniskem, místním badatelem, který mi předal v elektronické podobě stovky kopií dokumentů – vyšetřovacích spisů NKVD na čs. občany, které v minulosti pořídil v ukrajinských archivech. Zároveň jsem mu vyplatil finanční odměnu za zhotovené dílo.

V pátek 17. 10. jsem se účastnil aktivně konference Podkarpatská Rus v československém státě (1918-1945), kterou pořádala Filozofická fakulta UK a Historická fakulta Užhorodské národní univerzity. Téma příspěvku bylo *Přechody hranic z Podkarpatské Rusi do SSSR v letech 1939-1942 a jejich reflexe ve vzpomínkách pamětníků*.

V sobotu 18. 10. jsem pak natáčel na několikahodinový audio rozhovor s Alexejem Mondičem příbuzným Michala Mondiče, autora knihy Směrš, která vyjde tento rok v ÚSTR. Rozhovor byl uložen v archivu Skupiny orální historie. Zároveň jsem pořídil kopie několika fotografií a dokumentů. V pozdních odpoledních hodinách jsem se pak vydal autobusem z Užhorodu do Michalovců, kde mě v pozdních hodinách vyzvedl Štěpán Černoušek, který se zrovna tou dobou vracel z konference v rumunské Kluži. Kvůli pozdní hodině našeho odjezdu z Michalovců jsme byli nuceni přespat v Prešově.

V neděli 19. 10. jsme pokračovali v cestě z Prešova do Prahy, kam jsme dorazili v pozdních odpoledních hodinách.